

कपिः कलहं युद्धं कृतवान् रावणस्य गृहं ज्वलदग्नि दीप्यमान
 यावकं बलादार्यमाणोऽपि कृतवान् चकार रावणगृहं कीदृशं
 कलहंसरामं कलहंसेन कादम्बेन राममभिरामं कलहंसान्
 रमते रमयतीति अन्तर्भूतज्यर्थाद्रमेः ङात्षण्डिति षण् वा कल
 हंसारमन्तेऽचेत्याधारे घञ् वा यद्वा बलेन रूपेण अतो अतन्व्यो
 गच्छन्त्यः कलहंसरामाराजपत्न्यो यत्र गृहे तत्तथा स कीदृशः
 रणपण्डितः युद्धकुशलः राममहितः रामेण महितः पूजितः
 महपूजे शार्चेकार्येत्यादिना वर्त्तमानविहितः कौभूतक्तस्य बाधक
 इति केचित् वस्तुतस्तु भूते कर्मणि क्तः ज्यनुबन्धादिभ्यो वर्त्तमान
 क्तेनातोतक्तस्य बाधेन प्रमाणमिति कातन्त्रटीकाकृताप्युक्तं
 अहितः शत्रुरर्थाद्राक्षसानां अस्य विष्णोरामरूपस्य हितइतिवा
 कृतवान् कृती कार्यज्ञः हिंसावान् वा बलं गन्धरसे रूपेस्था
 मनि सौख्यसैन्ययोरिति रमसः कलहंसस्तु कादम्बे राजहंसे
 नृपोत्तमेइति कृतं युगेऽपि हिंसायां पर्याप्ते विहिते कुलेइति
 विश्वः युक्पादयमकमिति युजोर्द्वितीयचतुर्थयोः पादयोर्द्वय
 कितत्वात् तथाच द्वितीये च चतुर्थे च यमकं यत्र दृश्यते ।
 युक्पादयमकं तत्तु विज्ञेयं कविपुङ्गवैरिति ॥ २ ॥

निखिलाभवन्न सहसा सहसा ज्वलनेन पूः प्रभ
 वता भवता । वनिताजनेन वियता वियता त्रिपुरापदं
 नगमिता गमिता ॥ पादान्तयमकं ॥ ३ ॥